

Волинський національний університет
імені Лесі Українки

FINE ART AND CULTURE STUDIES

Випуск 3

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Охманюк Віталій Федорович, кандидат мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри музично-практичної та виконавської підготовки, декан факультету культури і мистецтв, Волинський національний університет імені Лесі Українки (головний редактор);

Виткалов Володимир Григорович, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет;

Славомір Галік, кандидат наук, професор, заступник декана з наукової роботи та міжнародних зв'язків факультету засобів масової комунікації, Університет св. Кирила і Мефодія в Трнаві (Словаччина);

Герчанівська Поліна Евальдівна, доктор культурології, професор, професор кафедри культурології та інноваційних культурно-мистецьких проєктів, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв;

Гуцул Іван Андрійович, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка;

Дичковський Степан Іванович, доктор культурології, доцент, директор Інституту практичної культурології та арт-менеджменту, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв;

Душний Андрій Іванович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти;

Єфіменко Аделіна Геліївна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри історії музики, Львівській національній музичній академії імені М. В. Лисенка, Український вільний університет Мюнхена (Німеччина);

Зав'ялова Ольга Костянтинівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка;

Засць Віталій Миколайович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри баяна та акордеона, заступник декана факультету народних інструментів, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського;

Карась Ганна Василівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри методики музичного виховання та диригування, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Колесник Олена Сергіївна, доктор культурології, доцент, професор, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка;

Коменда Ольга Іванівна, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри історії, теорії мистецтв, Волинський національний університет імені Лесі Українки;

Петрук Роман Ігорович, заслужений діяч мистецтв України, доцент, доцент кафедри монументально-декоративного і сакрального мистецтва, Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука;

Русаків Сергій Сергійович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри богослов'я, релігієзнавства та культурології, Український державний університет імені Михайла Драгоманова;

Синкевич Наталя Тадеївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка;

Смирна Леся В'ячеславівна, доктор мистецтвознавства, старший науковий співробітник, начальник відділу методології мистецької критики, Національна академія мистецтв України;

Тшесіок Марцин, доктор хабілітований, професор (теорія музики), доцент кафедри композиції та теорії музики, Музична академія імені Карола Шимановського в Катовіцах (Республіка Польща);

Урсу Наталія Олексіївна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка;

Школьна Ольга Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Журнал ухвалено до друку Вченою радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
30 серпня 2023 р., протокол № 1

Науковий журнал «Fine Art and Culture Studies»
зарєєстровано Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 24807-14747Р від 27.04.2021)

«Fine Art and Culture Studies» включено до Переліку наукових фахових видань України
категорії Б у галузі культури і мистецтва зі спеціальностей:

025 – Музичне мистецтво

відповідно до Наказу МОН України від 30 листопада 2021 року № 1290 (додаток 3)

023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
відповідно до Наказу МОН України від 27 квітня 2023 року № 491 (додаток 3)

034 – Культурологія
відповідно до Наказу МОН України від 20 червня 2023 року № 768 (Додаток 3)

Офіційний сайт видання: www.journals.vnu.volyn.ua/index.php/art

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com
від польської компанії Plagiat.pl.

ISSN 2786-5428 (Print)

ISSN 2786-5436 (Online)

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023

УДК 378.4.096(477.411)КУБГ(091):784
DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2023-3-6>

Олена ЗАВЕРУХА

кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу факультету музичного мистецтва і хореографії, Київський університет імені Бориса Грінченка, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, Україна, 04053

ORCID: 0000-0002-8860-6335

Світлана ГМИРІНА

старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу факультету музичного мистецтва і хореографії, Київський університет імені Бориса Грінченка, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, Україна, 04053

ORCID: 0000-0002-3549-2207

Тетяна ЛАНІНА

старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу факультету музичного мистецтва і хореографії, Київський університет імені Бориса Грінченка, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, Україна, 04053

ORCID: 0000-0002-4708-0197

Бібліографічний опис статті: Заверуха, О., Гмиріна, С., Ланіна, Т. (2023). Хронопис діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка. *Fine Art and Culture Studies*, 3, 40–46, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-3-6>

ХРОНОПИС ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Стаття присвячена хронопису різновекторної діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка. **Мета дослідження** – створити хронопис діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка. **Методологія дослідження.** У статті використаний узагальнюючий метод, а також методи аналізу та синтезу. Вагоме значення для даного дослідження має метод опрацювання інформації архівних джерел. **Наукова новизна.** Хронопис діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка розглядається вперше. **Висновки.** Можливість простежити хронопис діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу за різноманітними напрямками і часом дає змогу визначити її усталені традиції та тенденції розвитку. Залучення до співпраці відомих українських і закордонних виконавців (проведення майстер-класів, творчих зустрічей) спонукає студентів розширювати свою творчість поза межами України. Культурно-мистецькі заклади України, з якими взаємодіє кафедра, є осередком реалізації виконавської майстерності здобувачів. Потужна концертно-виконавська діяльність кафедри академічного та естрадного вокалу спрямована на розвиток і поширення вокального мистецтва України. Наукова творчо-дослідницька лабораторія «Belcanto», яка діє на кафедрі, є основним підґрунтям досліджень здобувачів. Театральні гуртки – стрижень опанування практичних умінь і навичок майстерності актора, що є вагомим у діяльності співака. Творчі колективи (вокальні ансамблі, гурти) і їх діяльність є візитівкою кафедри та Університету в цілому. Для них притаманний індивідуальний виконавський стиль, утворений на ґрунті вітчизняної вокальної школи. Участь професорсько-викладацького складу у різноманітних програмах академічної мобільності й грантах з мистецтва та музичної освіти спрямована на їх особистісний професійний розвиток та самовдосконалення майстерності.

Ключові слова: хронопис, діяльність, кафедра академічного та естрадного вокалу.

Olena ZAVERUKHA

PhD in Art Studies, Head of the Department of Academic and Pop Vocal at the Faculty of Musical Art and Choreography, Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 Bulvarno-Kudriavska street, Kyiv, Ukraine, 04053

ORCID: 0000-0002-8860-6335

Svitlana HMYRINA

Senior lecturer at the Department of Academic and Pop Vocals at the Faculty of Musical Art and Choreography, Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 Bulvarno-Kudriavska street, Kyiv, Ukraine, 04053

ORCID: 0000-0002-3549-2207

Tetiana LANINA

Senior lecturer at the Department of Academic and Pop Vocals at the Faculty of Musical Art and Choreography, Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 Bulvarno-Kudriavska street, Kyiv, Ukraine, 04053

ORCID: 0000-0002-4708-0197

To cite this article: Zaverukha, O., Hmyrina, S., Lanina, T. (2023). Khronopys diialnosti kafedry akademichnoho ta estradnoho vokalu Kyivskoho Universytetu imeni Borysa Hrinchenka [The activity chronicle of Academic and Variety Vocal Department at the Borys Grinchenko Kyiv University]. *Fine Art and Culture Studies*, 3, 40–46, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-3-6>

THE ACTIVITY CHRONICLE OF ACADEMIC AND VARIETY VOCAL DEPARTMENT AT THE BORYS GRINCHENKO KYIV UNIVERSITY

The article is devoted to a multi-vector activity chronicle of Academic and Variety Vocal Department at the Borys Grinchenko Kyiv University. **The purpose of the study** is to create the activity chronicle of Academic and Variety Vocal Department at the Borys Grinchenko Kyiv University. **Research methodology.** A generalization method, as well as methods of analysis and synthesis are used in the article. An information processing from archival sources method is of a great importance for this study. **Scientific novelty.** The activity chronicle of Academic and Variety Vocal Department at the Borys Grinchenko Kyiv University is considered for the first time. **Conclusions.** An involvement of well-known Ukrainian and foreign performers in cooperation (holding master classes, creative meetings) encourages students to expand their creativity outside Ukraine. Cultural and art institutions of Ukraine, with which the department interacts, are the centers for the performance skills implementation of the singers. Powerful concert and performance activity of the Department (the participation of the students in various art competitions, projects and events) is aimed at the development and spread of Ukrainian vocal art. “Belcanto” creative and research scientific laboratory, which operates at the department, is the main basis for the students’ research. Theater groups are the core of mastering the practical skills and mastery abilities of an actor; which are important in the singer’s activity. Creative teams (vocal ensembles, bands) and their activities are the business cards of the department in particular and the University in general. They have an individual performance style formed on the basis of the Ukrainian vocal school. The participation of professorial staff in various programs of academic mobility and grants in art and music education is aimed at their personal professional development and self-improvement of skills.

Key words: chronicle, activity, Academic and Variety Vocal Department.

Актуальність проблеми. Актуальність дослідження полягає у необхідності створення хронопису діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка з точки зору виявлення традицій вокальної школи та формування комплексу навичок професійного виконавця.

Аналіз досліджень. Розглядаючи хронопис діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу, у статті використані архівні джерела завідувачів кафедри (Мамченка О.М., Садовенко С.М., Мережко Ю.В., Заверухи О.Л.), які є основним підґрунтям даного дослідження.

Мета дослідження – створити хронопис діяльності кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Кафедра академічного та естрадного вокалу¹ Факультету музичного мистецтва і хореографії² Київського університету імені Бориса Грінченка заснована у 2011 р. Завідувачем кафедри у період з 2011 – по 2015 рр. був Мамченко Олег Миколайович – диригент, педагог, доцент, заслужений діяч мистецтв України. У цей період на кафедрі академічного та естрадного вокалу працюють провідні викладачі, серед них: народні артисти України – Мамченко А.І., Мустафаєв Ф.М., Скоромний В.П., Бокоч В.А.; заслужені діячі мистецтв України – Петрикова О.П., Краснитський М.М., Болгарський А.Г.;

¹ Сторінка кафедри: <https://fmmh.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-akademichnoho-ta-estradnoho-vokalu/pro-kafedru.htm>; сторінка на FB: <https://www.facebook.com/kaevocal.kubg>; YouTube: https://www.youtube.com/@Kafedra_Vocalu

² До вересня 2022 року – Інститут мистецтв.

заслужені артисти України – Полянський Т.В., Шаповалова Р.Г., Тетеря В.М., Кисла С.В., Толмачов Р.В.; кандидати наук – Левіт Д.А., Лісецький С.Й, Морева Є.О., Світайло С.В., Миронюк Т.В.; старші викладачі – Гмиріна С.В., Гончарук О.М., Шахтагінська Д.Б., Ланіна Т.О., Леонтієва С.Л., Макарова Е.В., Яковенко В.Г., Макарова Т.О., Юдін А.А., Ладіна І.В., Белошук Т.М., викладачі – Макашев А.С., Сорока І.І., Чугунова М.М., Чернявська І.С., Кацалап О.В., Рябінко С.М.; концертмейстери – Кузьменко К.Є., Сахарова Л.О., Германчук О.Г., Каменська В.Ю., Хлопотова А.А., Симшаг Н.М., Антіпіна І.В., Охріменко Н.О., Шепеленко Г.Б., Гаркуша Д.Г. та інші.

Кафедра готує фахівців за освітньо-професійними програмами «Сольний спів» освітнього рівня першого (бакалаврського) та другого (магістерського) на денній контрактній формі навчання, яке здійснюється за академічним та естрадним спрямуваннями. Фундаментальним у діяльній складовій кафедри є професійна підготовка здобувачів-вокалістів, спрямована на виконавсько-артистичну та педагогічну сфери.

Кафедра академічного та естрадного вокалу розвивається і у науковій царині. Викладачі та студенти виступають із доповідями на Міжнародних і Всеукраїнських конференціях, методичних семінарах, наукових проектах, заходах до наукового тижня кафедри, публікують власні дослідження у вітчизняних і закордонних виданнях.

Викладацький склад кафедри та здобувачі беруть активну участь у культурно-мистецьких заходах м. Києва і за його межами. Перший знаковий мистецький проєкт, який познайомив Університет із діяльністю кафедри – концерт-презентація «Усі пісні про любов» у співпраці з Державним академічним естрадно-симфонічним оркестром України (автор і диригент Мамченко О.М., режисер Левіт Д.А., 09.02.1012). Яскравою подією у мистецькому житті Університету став концерт Державного академічного оркестру «Радіобенд Олександра Фокіна» за участі студентів кафедри (21.02.2012).

У дружній співпраці з кафедрою інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв у 2013 р. здійснюється постановка

опери Д. Бортнянського «Сокіл»³, яка була презентована в Італійському дворіку м. Львів у рамках фестивалю «Музика в старому Львові» (серпень 2014 р.), а згодом на подвір'ї Національного Музею Палацу єпископа Еразма Цюлека м. Краків (Польща) спільно з оркестром «Віртуози Львова» (2015 р.).

У 2013 р. започаткований мистецький проєкт «Мала філармонія», в рамках якого проведено чисельну кількість концертних програм. Цього ж року відбувся масштабний концерт «Абітурієнту 2013 року присвячується...» у Національній філармонії України спільно з Державним Академічним естрадно-симфонічним оркестром України. Традиційно викладачі та студенти кафедри виступають у тематичних концертах, святкових загально університетських та інститутських заходах. Варто відзначити участь викладачів і студентів кафедри на відкритті міжнародного фестивалю «Музика в старому Львові» з концертною програмою у Палаці Потоцьких (серпень 2015 р.), виступи у Національній філармонії України, Будинку органної музики, концертних залах Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачами кафедри здійснюється підготовка студентів до участі у вокальних конкурсах, фестивалів і культурно-мистецьких акціях Інституту мистецтв та за його межами.

З 2015 по 2016 рр. кафедру академічного та естрадного вокалу очолює Садовенко Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук⁴. З цього року починають працювати: заслужений артист України Юрченко С.С.; старші викладачі кафедри – Румянцева С.В., Шенгеля Н.О., Дикий Д.В.; концертмейстери: Каблова Т.Б. (кандидат мистецтвознавства), Кунаєва О.О.

У цей період здійснюється постановка опери «Сокіл» у Національному будинку органної та камерної музики України (16.11.2015). Викладацький склад кафедри та здобувачі беруть участь у мистецькому проєкті «Мала Філармонія», Соціальному проєкті «З Києвом і для Києва», мистецькому проєкті до Дня університету.

³ Організатор Свириденко Н.С., професор кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат мистецтвознавства, доцент, народна артистка України

⁴ Садовенко С.М. – нині в.о. обов'язків завідувача кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури НАКККІМ, доктор культурології, кандидат педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України.

Започатковане студентське наукове товариство «Belcanto»⁵ (керівник кандидат педагогічних наук Світайло С.В.), присвячене питанням вокального та хорового мистецтва, українським гуртам, творчості композиторів, педагогічним поглядам Б. Грінченка тощо, стає провідною науковою ланкою індивідуальних досліджень здобувачів.

У 2016 р. започатковано театральну майстерню Інституту мистецтв під керівництвом старшого викладача кафедри, режисера Дикого Д.В. Так, 17.06.2016 відбулась постановка вистави у жанрі містичного мюзиклу «Одна ніч» за повістю М. Гоголя «Вечір напередодні Івана Купала» на сцені театрального-мистецького центру «Краків».

З жовтня 2016 р. по травень 2021 р. кафедра академічного та естрадного вокалу діє на чолі із завідувачем кафедри Мережко Юлії Валеріївни, кандидатом педагогічних наук, доцентом, членом журі всеукраїнських конкурсів. До дружнього науково-педагогічного колективу кафедри долучаються: кандидати наук, доценти: Чернета Т.О., Заверуха О.Л., Макаренко Л.П., Кириленко Я.О., Сбітнева О.Ф.; старші викладачі: Киченко Т.О., Касянчук М.С., Цимбал К.О.; викладачі: Комісар В.К., Комісар К.О., Сохань М.О., Савченко Ю.О., Гасанов Р.Г.огли, Точкова С.С., Мирошниченко В.М., Локтіонова-Ойцюсь О.О., Марченко К.О.; концертмейстери: Юдзінок Н.М., Гаркавенко Д.В., Роженцева Є.В., Єздакова Ю.Ю., Закалюжна О.Б., Харламов І.С., Овчаренко О.О., Хадкевич П.С. та інші.

Поряд із основними компонентами освітньої програми «Сольний спів» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів освіти у навчальний процес впроваджуються вибіркові дисципліни, з метою розширення та поглиблення загальних, основних і додаткових фахових компетентностей. До переліку вибірових дисциплін входять: «Методика розвитку музичного слуху», «Студійний звукозапис», «Режисура мультимедійних проєктів», «Сценічний імідж виконавця», «Сценічне оформлення та звукорежисура музично-концертних заходів», «Акторська майстерність артиста-вокаліста», «Відео-Art у вокальному мистецтві», «Студійний практикум», «Медіаграмотність», «Сценічно-хореографічний прак-

тикум», «Сценічно-постановчий практикум», «PR у музичному мистецтві». В освітній процес запроваджуються інтерактивні технології викладання матеріалу – електронні навчальні курси, які є затребуваними у дистанційній формі навчання.

Існуюча база практики, до якої належать провідні вокальні колективи, оркестри (Національний Академічний оркестр народних інструментів України під керівництвом В.О. Гуцала, Національний Академічний оркестр Служби безпеки України), заклади культури (Київський Муніципальний Академічний театр опери та балету для дітей та юнацтва, Київський Палац дітей та юнацтва, Навчальна лабораторія виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, Дитяча музична школа № 13 ім. М.І. Глінки, Дитяча школа мистецтв № 4 Дарницького району м. Києва) є підґрунтям для практичної концертно-виконавської та педагогічної діяльності вокалістів.

На кафедрі діють вокально-ансамблеві колективи: вокально-джазовий ансамбль «Face2face» (керівник старший викладач Ланіна Т.О.); академічний ансамбль «Sound games» (керівник Румянцева С.В.)⁶; естрадний вокальний ансамбль «The Voices» та вокальний ансамбль «Impressive» (керівник канд. мист., доцент Заверуха О.Л.); гурти «Alive спів-project» і «K.A.V.A» (керівник канд. мист., доцент Кириленко Я.О.); вокальний ансамбль «Intrada» (керівник викладач Савченко Ю.О.), які здійснюють активну творчу діяльність у житті Університету та є лауреатами всеукраїнських і міжнародних конкурсів і фестивалів.

Висококваліфікований викладацький склад кафедри спонукає здобувачів до культурного творчо-виконавського життя: участь у міжнародних і всеукраїнських конкурсах-фестивалях вокального мистецтва, всеукраїнській відкритій музичній олімпіаді «Голос Країни», концертних виступах на кращих сценічних майданчиках України, телевізійних співочих талант-шоу X-Фактор і Голос Країни, театральних виставах і музично-сценічних постановках у провідних театрах міста Києва, різноманітних вокальних проєктах, відео-зйомках кліпів. Здійснюється творча взаємодія з відомими артистами України, Європи та США.

⁵ Згодом перейменовано на наукову творчо-дослідницьку лабораторію «Belcanto», яка діє донині.

⁶ Діє з 2016 по 2019 р.

Кафедра співпрацює з провідними музеями та мистецькими центрами Києва. Серед них: Музей Миколи Лисенка, Музей-квартира Віктора Косенка, Літературно-меморіальний музей Максима Рильського, музей Шолом-Алейхема, Ворзельський музей історії і культури «Уваровський дім», мистецько-концертний центр ім. Івана Козловського, культурно-мистецький центр «Краків», Національна філармонія України, Будинок вчених НАН України. У цей період утворюються чисельні мистецькі проекти, які діють донині: «Музичні зустрічі в музеї Косенка» (з 2017 р.), «Обрані мистецтвом співу» (з 2018 р.), «Тільки вдячність...» (з 2018 р.), автором яких є заслужений діяч мистецтв України, доцент Петрикова О.П.; організуються творчі вечори (Тетері В.М., народного артиста України (2019), Полянського Т.В. (18.05.2017 р. в Колонній залі імені М. В. Лисенка Національної філармонії України (заслуженого артиста України Юрченка С.С., Леонтієвої С.Л. (2017)) та сольні концерти викладачів (Петрикової О.П., заслуженого діяча мистецтв України) і студентів кафедри.

Здобувачі традиційно виступають у Київській міській державній адміністрації, Будинку офіцерів Збройних сил України, Київському університеті імені Бориса Грінченка та інших концертних майданчиках м. Києва. За участю студентів та викладачів кафедри академічного та естрадного вокалу здійснюються постановки опер: «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського (2018), «Алкід» Д. Бортнянського (2019), «Наталка Полтавка» М. Лисенка (2019), «На Русальчин Великдень» М. Леонтовича (2020).

Продовжує діяльність театральна майстерня. Здійснюються постановки: «Історія однієї кімнати» сцена з опери В. Моцарта «Весілля Фігаро»⁷ (16.02.2017), шоу «New star» (11.05.2017; 22.11.2017), казкова вистава «Музичні пригоди під Новий рік» (17.12.2017), «Різдво Face2face» (19.12.2017), музична вистава «Різдвяна пісня» за мотивами оповідання Чарльза Дікенза (19.12.18 р.), Вистава

⁷ У 2016–2017 роки вистави були представлені на театральних фестивалях та здобули нагороди: диплом лауреата I ступеня районного фестивалю-конкурсу театрального мистецтва «Маска» у номінації «Опера» доросла вікова категорія «Історія однієї кімнати» сцена з опери «Весілля Фігаро», м. Київ; Дипломи «За сценографію та костюми», «За національний колорит вистави», «За рівень хореографії та пластики», «За музичне вирішення вистави», «За виконання ролі «Одарки», «За виконання ролі «Шинкарки» Першого фестивалю українського аматорського театру «День Театру» за мюзикл «Одна ніч», м. Київ.

«Жаби» за античним драматургом, «батьком» комедії – Аристофаном (27.04.2019), «Літературна їдальня» (23.05.2019).

У квітні 2019 р. кафедрою академічного та естрадного вокалу започатковано Всеукраїнський двотуровий фестиваль-конкурс «Vocal seasons»⁸ (діє донині), співзасновниками якого є старші викладачі Гмиріна С.В., Ланіна Т.О. Мета фестивалю-конкурсу: популяризація вокального мистецтва, зокрема вокальної музики (академічного, естрадного, джазового та народного напрямів); активізація творчого потенціалу молоді та підтримка талановитих учнів та студентів; сприяння встановленню творчих зв'язків між учасниками фестивалю та обмін науково-методичним досвідом представників різних вокальних шкіл.

З жовтня 2020 р. розпочинає свою діяльність Сучасний театр перформативних мистецтв «U_Theatre» (засновник, керівник та головний режисер Сохань М.О., постановник вокальних партій – Савченко Ю.О.), мета якого – інтеграція теоретичної й практичної складових професійної вокально-сценічної підготовки студентів, саморозвиток непрофесійних творчих особистостей у сучасних перформативних виставах. Так, 20.06.2021 р. та 30.10.2021 р. за участі здобувачів Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка здійснена постановка вистави-перфомансу «QUI REUS EST» (за мотивами твору Ліни Костенко «Маруся Чурай»). Сучасний театр перформативних мистецтв «U_Theatre» здійснює партнерство з установами державного сектору: волонтерськими фондами, міською радою, управлінням культури, культурним центром Леся Курбаса, Культурним центром кіностудією Олександра Довженка сцена 6.

Для здобувачів проводяться майстер-класи провідними митцями, а саме: Джимом Тейлором, диригентом, композитором, доцентом музики університету Леторно, США (2018); Роджером Макмерріном, художнім керівником і головним диригентом, засновником Київського симфонічного оркестру та хору (2018)⁹; Вікторією Лук'янець, солісткою Віденської опери, Почесним професором Київського університету імені Бориса Грінченка (2018); Кате-

⁸ Посилання фестивалю-конкурсу «Vocal seasons»: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063725469146>; <https://www.seasons-fest.org.ua>

⁹ За сприянням старшого викладача кафедри Миронюка Т.В.

риною Левенталь, оперною співачкою (мецсо-сопрано), актрисою, засновницею музичного театру «Leks Compagnie», Нідерланди (2019); Теймуразом Гугушвілі, народного артиста Грузії, завідувача кафедри академічного співу Тбіліської державної консерваторії імені Вано Сараджишвілі (2020); Оленою Токар українською оперною співачкою, сопрано, солісткою Лейпцизької опери (2021). На постійній основі викладачі кафедри проводять майстер-класи у музичних школах, закладах I-IV рівня акредитації та гостьові лекції, тематика яких присвячена питанням розвитку вокально-виконавських навичок сольного співу, естрадного вокального ансамблю, акторської майстерності, музичного слуху тощо.

Викладачі кафедри активно беруть участь у міжнародній діяльності: грантових програмах, якими опікується доцент кафедри, кандидат мистецтвознавства Чернета Т.О.¹⁰ та програмах академічної мобільності. У 2021 р. за сприянням кафедри академічного та естрадного вокалу підписано договір про міжнародне співробітництво Київського університету імені Бориса Грінченка та Тбіліською державною консерваторією імені Вано Сараджишвілі.

З 12 травня 2021 р. по теперішній час кафедрі очолює Заверуха Олена Леонідівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, стипендіат програми Gaude Polonia Міністра культури і національної спадщини республіки Польща (2016), лауреат та член журі всеукраїнських і міжнародних конкурсів та фестивалів, керівник естрадного вокального ансамблю «The Voices», вокального ансамблю «Impressive» та «Народного художнього колективу» студентського хору «Brevis», яка продовжує традиції попередника Мережко Ю.В. у розвитку науки, інтерактивного навчання, організації різноманітних мистецьких заходів, спрямованих на професійний розвиток здобувачів. До науково-педагогічного складу кафедри долучаються: викладачі – Процишина О.Ю., Гузь А.В.; концертмейстери: Мельничук О.Б., Шепета П.З., Шепета М.І., Серженко М.П.

Викладачами та студентами кафедри створюються віртуальні онлайн проекти (віде-

¹⁰ За сприянням Чернети Т.О. у травні 2021 р. проект за участі Київського університету імені Бориса Грінченка виборів грант Вишеградського фонду «Літній курс – Управління загальною музичною спадщиною в країнах Вишеградської групи та Східного партнерства» (Будапешт, Угорщина) та інші.

окліпи), які популяризують вокальне мистецтво і, водночас, є потужними засобами боротьби на мистецькому фронті¹¹. Виконавці продукують власні авторські пісні¹² та виконують твори у сучасних аранжуваннях і обробках.

На кафедрі академічного та естрадного вокалу організовуються:

- майстер-класи за участі відомих діячів мистецтв України та Європи (Токар Олени, солістки Лейпцизької опери (2023); Фомічової Ольги, заслуженої артистки України, солістки національної опери України (2023);

- круглі столи (за участі Фроляк Богдани, композиторки, Лауреатки національної премії ім. Т. Шевченка, в.о. завідувачки кафедри композиції Львівської національної музичної академії імені Миколи Лисенка, 2021 р.);

- гостьові лекції (за участі Чернети Тетяни на тему: «Ukrainian Folk Music Instruments» для студентів класу композиції Музичного факультету Університету Торонто, Канада, 14.11.2022).

Викладачі кафедри традиційно беруть участь в індивідуальних грантах, підвищеннях кваліфікацій у міжнародних і всеукраїнських програмах стажування, а також неформальній освіті (вебінари, онлайн-курси тощо).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Створення хронопису кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка свідчить про сталий рівень кафедри, багатство її вокально-педагогічних традицій, різносторонність і багатогранність діяльності професорсько-викладацького складу. З початку заснування кафедри з 2011 по 2023 рр. було здійснено безліч

¹¹ Естрадний вокальний ансамбль «The Voices» (керівник Олена Заверуха) <https://www.youtube.com/watch?v=nv83itWDY0o>; Гурт «Alive-спів-projects» (керівник Яна Кириленко) <https://www.youtube.com/watch?v=wEK4OIFdVVE>; Вокальний ансамбль «Intrada» (керівник Юлія Савченко) <https://www.youtube.com/watch?v=jon95AdgfTs>; Вокально-джазовий ансамбль «Face2Face» (керівник Тетяна Ланіна) <https://www.youtube.com/watch?v=GiiWSDST1Vw>

¹² Дочка Вікторія (VITOLILIA) «Відчувати» <https://www.youtube.com/watch?v=BF9K9GZvGnQ>; Турко Людмила «Ця війна» <https://www.facebook.com/100027517082410/videos/709110196957094>; Ковальова Катерина (KOVANA) «Душі» <https://www.youtube.com/watch?v=uekHxXcXj7U>; Брайлян Микита «Україна» <https://www.facebook.com/needkit21/videos/1114209852754234>; Бугридзе Натія (NATIYA) «Чекаю. Сумую» <https://www.youtube.com/watch?v=zofapXn9KpI>; «Музиченьки» (у складі Брайляна Микити та Смаглока Тимофія) «Кохаю» <https://www.youtube.com/watch?v=zofapXn9KpI>; Юрченко Сергій «Просто, жити!» https://youtu.be/_q_Evh61Xp4; Марченко Катерина «Тримайся, Херсоне» <https://www.youtube.com/watch?v=EEbdovAuyq8>; Процишина Ольга «Прийди» <https://www.youtube.com/watch?v=9u8ErLnX8CI>; «Гойда, гойда, гой» <https://www.youtube.com/watch?v=M8d7R-7pu0s&t=1s>; Мирошниченко Валерій «Птахи», аранжування Максим Лісняк <https://www.youtube.com/watch?v=brSqrNbeJ3U>

різноманітних мистецьких проєктів і заходів за участі здобувачів і викладачів, що свідчить про її високий професійний рівень. Кафедра академічного та естрадного вокалу є сучасною платформою для професійного становлення співака, а також базою розвитку

і популяризації вокального мистецтва України. **Перспективи досліджень** полягають у подальшій життєдіяльності кафедри академічного та естрадного вокалу та висвітлення її майбутніх освітніх, мистецьких і наукових досягнень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Особистий архів завідувачів кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка: Мамченка О.М. (2011–2015 рр.), Садовенко С.М. (2015–2016 рр.), Мережко Ю.В. (2016–2021 рр.), Заверухи О.Л. (2021–2023 рр.).
2. Савицька Н. В. Хронос композиторської життєтворчості: Монографія. Львів: Сполом, 2008. 320 с.

REFERENCES:

1. Osobystyi arkhiv zaviduvachiv kafedry akademichnoho ta estradnoho vokalu Kyivskoho universytetu imeni Borysa Hrinchenka: Mamchenka O.M. (2011–2015 rr.), Sadovenko S.M. (2015–2016 rr.), Merezhko Yu.V. (2016–2021 rr.), Zaverukhy O.L. (2021–2023 rr.) [Borys Grinchenko Kyiv University Academic and Variety Vocal Department heads' personal archive: Mamchenko O. M. (2011–2015), Sadovenko S. M. (2015–2016), Merezhko Yu. V. (2016–2021), Zaveruha O. L. (2021–2023).].
2. Savycjka N. V. (2008). Khronos kompozytorsjkoji zhyttjetvorchosti [Chronos composer's life-creations]. Lviv : Spolom. 320 [In Ukrainian].